

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Το εμφανέστερο ξεχωριστό γνώρισμα της δραματικής ποίησης του Ευριπίδη είναι ότι παράλλαξε ή αναθεώρησε τους παραδοσιακούς μύθους. Οι παρεμβάσεις του στο μυθολογικό υλικό είναι τόσο ελεύθερες και τολμηρές, ώστε οι θεατές χρειάζονταν στον πρόλογο της τραγωδίας ειδική κατατόπιση, για να κατανοήσουν την υπόθεση. Ιδιαίτερα γνωρίσματα, λοιπόν της ποίησής του είναι:

α. Πρόλογος: ο Ευριπίδης έδινε βάρος στους προλόγους, όπου ένα σημαντικό πρόσωπο, συνήθως θεός ή ήρωας, ιστορεί τη συγκυρία του μύθου και πληροφορεί τον θεατή για την υπόθεση του δράματος και τις πιθανές εξελίξεις.

β. Από μηχανής θεός: εμφανίζεται συχνά στο τέλος των τραγωδιών, για να προσφέρει λύση και να προδιαγράψει τα μελλούμενα.

γ. Λυρικά μέρη: ο ποιητής μείωσε την έκταση των χορικών· μερικές φορές αυτά είναι απλώς εμβόλιμα, καθώς το περιεχόμενό τους δεν συνδέεται άμεσα με την υπόθεση της τραγωδίας. Παράλληλα, όμως, ενισχύονται τα τραγούδια των προσώπων του έργου.

δ. Διαλογικά μέρη: ιδιαίτερα επιμελημένες και ρεαλιστικές είναι οι αγγελικές ρήσεις, δυναμικοί οι αγώνες λόγου και φορτισμένες συναισθηματικά οι στιχομυθίες.

Τρωάδες

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΝΟΒΑ ΓΚΟΡΙΤΣΑ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ
Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος
Αρχαίο Ωδείο Πάφου

2019

Photo © Foto Larkos, Pafos

Η γλώσσα του Ευριπίδη χαρακτηρίζεται από απλότητα και ακρίβεια. Παρά το γεγονός ότι ο λόγος είναι διανθισμένος από γνωμικά και από ρητορικά σχήματα, ο ποιητής αποφεύγει τις έντονα φορτισμένες λέξεις και τα κοσμητικά επίθετα. Η καθαρότητα των νοημάτων και η ευστοχία στην εύρεση των καταλλήλων λέξεων, διευκόλυναν την ανάπτυξη οικειότητας ανάμεσα στα πρόσωπα των έργων του. Αυτά μιλούν σχεδόν την καθημερινή γλώσσα, όμως το ύφος και η συλλογιστική τους είναι περίτεχνα, καθώς ο ποιητής αξιοποιούσε στις ρήσεις και τις αντιλογίες τους τεχνικές της ρητορικής.

“Mojada” at the Public Theater, Mexico. S. Krulwich / The New York Times

Οι χαρακτήρες του Ευριπίδη δεν έχουν ούτε το υψηλό μεγαλείο των ηρώων του Αισχύλου ούτε την έμφυτη αρετή των ηρώων του Σοφοκλή. Παρουσιάζονται ρεαλιστικά, ως κοινοί άνθρωποι που βιώνουν πάθη και ψυχικές μεταστροφές. Μολονότι η προσοχή του ποιητή εστιάζει στο συγκεκριμένο ψυχικό φαινόμενο που κάθε φορά περιγράφει, τα πρόσωπα της τραγωδίας του είναι ολοκληρωμένα. Σημαδεύονται από τις αρετές και τα ελαττώματά τους και συχνά παρουσιάζονται ασταθή στις επιλογές τους. Πάνω, όμως, από την αστάθεια, ή και τις αδυναμίες των ηρώων, πάνω από τα μικροπρεπή μίσση και τις ιδιοτέλειές τους, υψώνεται πάντα στον Ευριπίδη η αυτοθυσία και η καθαρότητα των νέων, που δεν έχουν ακόμη διαβρωθεί από το δηλητήριο του κόσμου.

Stanford Repertory Theater, Euripides' *Helen*. Φωτ.: L.A. Cicero

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ: ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ